

Rozhovor s dnes už seniorkou Annou Kopřivovou ponúka profesionálny náhľad do minulosti petržalských sídlisk, inštitúcií či celkového fungovania najľudnatejšej mestskej časti na Slovensku.

KRONIKÁR MUSÍ SVOJE PÔSOBIŠKO MILOVAŤ A ZVAŽOVAŤ, ČO MÁ HISTORICKÚ HODNOTU

Číslo 7/2022 | Ročník 4 | Júl-August 2022 | petrzalka.sk

SME ZASE KRAJŠÍ

IHRISKO NA ŠEVČENKOVEJ JE ODETÉ DO FARIEB

FOTO: Matúš Zefák

EDITORIÁL: KEĎ UMELCI PLAČÚ

Ako staré dobré slovenské príslovie hovorí - tak dlho sa chodí s krčahom po vodu, kým sa ucho neodbjie. Mat' cit pre krásno vyžaduje istú dávku duševnej flexibility a jemnociu, no ak nie je tento cit príľnutý aj k pravidlám, ľahko sa z umelca môže stať klaun. Nie taký, na ktorom sa každý smeje, pretože je to cieľom jeho práce, ale taký, ktorému sa smejú,

lebo svoju prácu nerobí dôstojne. A publikum je nemilosrdné, pamätá si, neodpúšťa. Čím väčšmi nepraktický umelec narieka a snaží sa slzy skryť za víťazoslávny, silný úsmev, tým väčšmi je publikum hladné a podráždené. A hájiť sa? Na čo. Hádajte radšej, ako by ste do tajničky doplnili Sväté písmo 21. storočia na päť'. Presne tak, médiá.

Kristína Nemcová
zodpovedná
redaktorka
novín
Naša Petržalka

OKOLO SLOVENSKA Z PETRŽALKY

Milovníci cyklistiky si prídu na svoje. Podujatie kategórie UCI Okolo Slovenska napíše od 13. do 17. septembra svoju už 66. kapitolu. Výnimočná bude pre petržalských fanúšikov, ktorí si otvorenie pretekov užijú priamo v našej mestskej časti. **STR. 3**

ZABUDLO SA UŽ NA UKRAJINU?

V hale na Prokofievovej ulici bolo zriadené dočasné ubytovanie pre utečencov z Ukrajiny. Hoci sa môže zdať, že sa nás téma Ukrajiny týka stále menej, opak je pravdou. Viac v rozhovore so Stanislavom Peškom. **STR. 4 - 5**

OKRADNUTÍ SENIORI

Podvodníci sú pri okradaní seniorov stále nátlakovejší a ich taktiky účinnejšie. O stave seniora či jeho okolí sú dobre informovaní, aj preto je pre nich jednoduchšie staršieho človeka oklamať a dostať sa tak k jeho často celoživotným úsporám. **STR. 24 - 25**

NOVINY NAŠA PETRŽALKA NÁJDETE AJ NA INTERNETE.
NASKENUJTE QR KÓD A ČÍTAJTE ONLINE.

PREZLIEKACIE KABÍNKY NA DRAŽDIAKU MNOHÝCH POTEŠILI

FOTO: Ivana Vrabľová

Petržalka posunula služby na Draždiaku opäť o úroveň vyššie. Viacerí návštevníci oblúbeného letoviska si mohli všimnúť, že ešte pred oficiálnym zahájením letnej sezóny v jeho areáli pribudlo okrem bezplatných verejných toaliet aj päť úplne nových prezliekacích kabínok so zaujímavým a farebným petržalsko-samosprávnym dizajnom.

Ďalší výrobok priamo z dielne petržalských pracovníkov údržby samospráva osadila aj na základe podnetov a požiadaviek obyvateľov. V snahe poskytnúť čo najväčší komfort sú kabínky umiestnené v najfrekventovanejších častiach jazera v dostupnosti jeho

hladiny a iba na pozemkoch, ktoré patria do správy mestskej časti Bratislava-Petržalka, alebo ktorých majitelia súhlasili s osadením na svojich pozemkoch.

Prezliekacie kabínky už síce samospráva osadené na Draždiaku mala aj v minulosti, išlo však o mobilné konštrukcie, ktoré

návštevníkom slúžili iba počas leta. Tie nové sú pevne ukotvené v zemi, a tak im po novom poslúžia celoročne.

Vyčítanie vandalov však ani v prípade nových prototypov kabínok nenechalo na seba dlho čakať. Žiaľ, našli sa už aj takí, ktorí mrhajú verejnými financiami a nové kabínky poškodili, pokreslili alebo si ich pomýlili s miestom na vykonávanie potreby či rôznych neuhov.

Príčin môže byť podľa samosprávy viacero. Niektorí mali výhrady, že kabínky sú umiestnené na príliš exponovaných miestach, čo spôsobuje nedostatok súkromia, že bránia výhľadu na jazero, alebo

sú vystavené priamemu slnku. Vandalizmus však často zostáva vykonávaný bez príčiny, vandali sa na novom mobiliári jednoducho vybúrili.

Mestská časť aj preto zistovala názory verejnosti a na svojej oficiálnej facebookovej stránke vytvorila krátku online anketu, v ktorej ste aj vy mohli zahlasovať buď v prospech, alebo neprospech kabínok. Väčšina reakcií a komentárov nasvedčovala tomu, že nové kabínky návštevníci Draždiaka vítajú a tešia sa z výhod, ktoré im prinášajú.

Mária Halašková

FOTO: Okolo Slovenska

PROLÓG 66. ROČNÍKA OKOLO SLOVENSKA ŠTARTUJE V PETRŽALKE

Milovníci cyklistiky si prídu na svoje. Podujatie kategórie UCI Okolo Slovenska napíše od 13. do 17. septembra už svoju 66. kapitolu.

Výnimočná bude pre petržalských fanúšikov, ktorí si otvorenie pretekov užijú priamo v našej mestskej časti. Sedemkilometrový prológ odštartuje pri dosiahnutí cieľa na Staroháj-ska ulica. Súčasťou bude aj predstavovanie jednotlivých tímov – na ceremoniáli sa objaví všetkých 21 družstiev pretekov Okolo Slovenska.

Pre divákov a návštevníkov je pripravený bohatý sprievodný program. Chýbať nebude viacero tanečných a speváckych vystúpení či partnerské stánky. Priaznivci cyklistiky sa môžu tešiť aj na tradičnú

hromadnú cyklojazdu pre verejnosť po sedemkilometrovej trati prológu Diapozitívna Energia na kolesách, ktorá je organizovaná na podporu zdravého životného štýlu diabetikov a všetkých ostatných fanúšikov cyklistiky. Zaujímavosťou je fakt, že jeden z tímov profesionálnych pretekárov na pretekoch Okolo Slovenska je zložený výhradne zo športovcov, ktorí sú zároveň diabetikmi.

Zoznam tímov, mapy jednotlivých etáp či ďalšie zaujímavé informácie nájdete na www.okoloslovenska.com.

Dávid Pavlík

V TRIEDENÍ KUCHYNSKÉHO BLOODPADU MÁME EŠTE MEDZERY

Po dvoch mesiacoch je intenzívna distribúcia bezplatných balíčkov na zber kuchynského bioodpadu z domácností v Petržalke oficiálne ukončená. Neznamená to však, že tí, ktorí to ešte nestihli, obídu naprázdno.

Obyvatelia bytových domov si môžu balíček na kuchynský odpad vyzdvihnúť v Zákazníckom centre OLO na Ivanskej ceste 22. V prípade záujmu obyvateľov z rodinných domov o zapojenie sa do zberu kuchynského bioodpadu môžu kontaktovať zákaznícke centrum na zakazka@olo.sk alebo 02/50 110 550, kde si dohodnú ďalší postup prebratia nádob a kompostovateľných vrieciek.

Doteraz sa v Petržalke prostredníctvom prevzatia bezplatných balíčkov na triedenie kuchynského

Do triedenia bioodpadu sa zapojilo až 93,51% domácností v rodinných a 55,37% v bytových domoch.

bioodpadu zapojilo 93,51 % domácností v rodinných a 55,37 % v bytových domoch. Prvotné kontroly samotného triedenia však odhalili aj medzery, ktoré sa v našej mestskej časti objavujú. Ide najmä o prítomnosť pôvodných obalov potravín, vyhadzovanie jedla bez určeného kompostovateľného vrečka alebo naopak v nesprávnych, nerozložiteľných typoch vrieciek, najčastejšie v plastových. Tieto problémy nielenže sťažujú proces spracovania kompostu, ale súčasne spôsobujú veľmi časté problémy so zápachom či výskytom hľadavcov a hmyzu v blízkosti odpadových nádob.

Pri triedení kuchynského bioodpadu je dôležité si uvedomiť, že ide o zložku, ktorá sa následne vracia späť do pôdy a neputuje teda do spaľovne ako ostatné typy odpadu. Obyvatelia z približne 90 domácností bytového domu by tak mohli za rok vytriediť také množstvo kuchynského bioodpadu, ktoré by postačovalo na obohatenie jedného hektára pôdy. Na takejto zelenej ploche môže vyrásť približne 40 – 70 ton mrkvy alebo 30 ton melónov. Neexistuje snáď lepší dôvod, pre ktorý by bolo vhodnejšie naučiť sa recyklovať správne.

Ivana Vrabľová

ZABUDLO SA UŽ NA UKRAJINU? DOBROVOLNÍCI NA PROKOFIEVOVEJ MAJÚ STÁLE PLNÉ RUKY PRÁCE

Dobrovoľná civilná ochrana je občianske združenie, ktoré sa zamiera na pomoc obyvateľom počas rôznych mimoriadnych udalostí. Pôsobí v rámci 9-tich okresov na Slovensku, má takmer 150 členov, patrí medzi ostatné záchranné zložky v rámci IZS v troch krajoch. Vzniklo v roku 2018 a za ten krátky čas jeho členovia dokázali vybudovať organizáciu, ktorá je pravidelne a nezištne pripravená pomôcť tam, kde to je potrebné. Momentálne na Prokofievovej ulici, kde vzniklo ubytovacie zariadenie pre utečencov z Ukrajiny. Viac o atmosfére v zariadení hovorí predseda združenia, Stanislav Pešek.

Aká bola situácia na Prokofievovej na začiatku vojny a aká je teraz?

Ak porovnáme otvorenie zariadenia koncom marca a teraz, je vidieť rozdiel v nižších počtoch ubytovaných. Predtým boli čísla na úrovni okolo 50 až 60 ľudí štandardne, teraz máme 30 až 40. Počet ubytovaných sa ale každý deň mení. Otvorenie zariadenia bolo pomerne rýchle, postupne sa dopĺňalo potrebné vybavenie, aby sme dokázali plnohodnotne poskytnúť ubytovanie. Budova haly už má niečo za sebou, ale v rámci Bratislavy je toto zariadenie stále brané ako jedno z najlepších a najčistejších, kde sa poskytuje plnohodnotná starostlivosť o ľudí hľadajúcich dočasné útočisko.

Vďaka tomu, že máme skúsenosti s prevádzkovaním karanténnych centier, ktoré fungovali počas prvej vlny pandémie, sme získali skúsenosti s koordináciou zariadení, vďaka čomu pre nás nebol problém viesť zariadenie núdzového ubytovania. Z toho dôvodu nás aj oslovila MČ Petržalka o pomoc pri koordinácii tohto zariadenia.

Akí ľudia k vám chodia a aké sú ich potreby?

Prichádzajú k nám ľudia vo veku od pár mesiacov až po 80 rokov. Najväčšie zastúpenie majú stále ženy vo veku 30 až 50 rokov, ktoré prichádzajú so svojimi deťmi. Niektorí tranzitujú ďalej, iní si hľadajú prácu a snažia sa nejakým spôsobom zaradiť do života. Snažíme sa im byť nápomocní aj v tomto smere, pomáhame im hľadať prácu, bývanie, aby sa mohli postaviť čo najskôr na svoje nohy.

Máte dostatok darovaných vecí, alebo niečo chýba?

Čistiace prostriedky a jednorazový riad zabezpečuje spolu s obedom a večerou MČ Petržalka, ostatné materiálne zabezpečenie zabezpečujeme my prostredníctvom zbierok či skladov humanitárnej pomoci, ktoré máme v Trnave, v Trenčíne a v Malackách. Áno, je pre nás prínosom, ak sa podarí získať materiálna podpora darovaním.

V médiách už o utečencoch z Ukrajiny toľko nepočuť. Je to

FOTO: Ivana Vrabľová

podľa vás preto, že už do našej krajiny neprichádzajú?

Stále prichádzajú, nedávno k nám prišli ľudia aj z Mariupola, keď tam prebiehali boje. Teraz už asi nie v takom počte ako na začiatku, ale stále prichádzajú. Záujem médií o tému utečencov z Ukrajiny opadol, táto téma už nie je pre nich taká atraktívna, ako keď bola v začiatkoch vojny.

Koľko dobrovoľníkov je denne na Prokofievovej nasadených?

V zariadení každý deň pracujú dvaja dobrovoľníci v 12-hodinových zmenách, čím sa zabezpečuje nepretržitá stála služba v zariadení.

Z dvojice je takmer vždy jedna žena pôvodom z Ukrajiny, ktorá nám pomáha lepšie koordinovať zariadenie. Pre ľudí z Ukrajiny je tiež príjemné, ak môžu komunikovať s niekým, kto im rozumie.

Máte medzi sebou aj tlmočníka?

Máme tlmočníka, ktorý je stabilne na telefóne a pravidelne chodí do zariadenia osobne. Ak je to potrebné, sprevádza Ukrajincom tam, kde sa pohybujú. Postupom času sa ale stávajú tlmočníci z nás všetkých, keďže pri komunikácii s ľuďmi sa dá pomerne rýchlo naučiť niekoľko základných fráz

FOTO: Ivana Vrabľová

FOTO: Ivana Vrabľová

a potom sa komplikovanejšia komunikácia rieši už prirodzene sama.

malý počet ubytovacích kapacít v rámci Bratislavy.

ukazujú, akí sú Petržalčania dobrí ľudia s veľkým srdcom. Aj malý dar často predstavuje veľkú pomoc.

Petržalčania sa k tejto kríze postavili ukázkovo. Stáva sa nám, že sa príde niekto len tak pozrieť a spýtať sa, čo by sme potrebovali, čo nám chýba

Ako dlho Ukrajinci zotrávajú? Kam potom najčastejšie vedú ich kroky?

ROZHOVOR Prichádzajúcich vždy upozorníme, že ubytovanie sa poskytuje štandardne na 10 dní. Boli prípady, kedy sa prišiel niekto ubytovať ráno a večer už mal zohnané ubytovanie a prácu. Sú prípady, v ktorých sa niekto musí zdržať dlhšie, hlavne ak si rieši vízum do zahraničia. Je to dosť individuálne. Stáva sa občas aj to, že po 10 dňoch ľudia opustia naše zariadenie, pričom idú hľadať alternatívne ubytovanie do VKC Bottova, ale následne nám ich pošlú znova naspäť pre aktuálne

Čo prichádzim Ukrajincom odporúčate?

Rešpektovanie pokynov v zariadeniach, kde sa im pomáha a akceptáciu pravidiel, ktoré sú v daných zariadeniach stanovené.

Ako sa podľa vás Petržalčania k tejto kríze postavili?

Petržalčania sa k tejto kríze postavili ukázkovo. Stáva sa nám, že sa príde niekto len tak pozrieť a spýtať sa, čo by sme potrebovali, čo nám chýba, že ide na nákup a niečo málo by priniesli, alebo len prídu a odovzdajú tašku s nákupom. Takéto malé gestá pomoci

Ak by ste si mohli želať niečo, o čom by ste si boli istý, že sa splní, čo by to bolo?

Osobne by som si prial, aby sa situácia u našich východných susedov upokojila a aby sa ľudia mohli vrátiť domov. Koniec koncov, po tom túži každý jeden človek, ktorý je u nás ubytovaný. Aktuálna situácia ukazuje tiež dôležitosť dobrovoľníkov civilnej ochrany, ktorí pomáhajú v teréne. Verím, že naše nasadzovanie pomôže získať podporu, aby sme mohli pomáhať ešte lepšie a viac.

Kristína Nemcová

FOTO: OZ Kaspian

Čo je poslaním občianskeho združenia, pre ktoré pracujete?

Cieľom našich aktivít je umožniť deťom a mladým ľuďom zmysluplne tráviť svoj voľný čas a taktiež ich sprevádzať v náročných životných situáciách, ktoré prirodzene prichádzajú do života dospelujúceho človeka.

ROZHOVOR Činnosť realizujeme v prostredí nízkoprahového klubu a cez terénnu sociálnu prácu v uliciach mesta. V klube sa deti môžu venovať rôznym voľnočasovým aktivitám. Petržalský skatepark, ktorého sme správcou, navštevujú hlavne deti a mládež na kolobežkách, skateboardoch alebo bicykloch.

Podľa vašich slov pomáhate deťom a mladým ľuďom nájsť vlastnú cestu životom. Ako to prebieha?

Ak by sme to chceli povedať zjednodušene, tak rozhovorom. Jednoduchá však naša práca nie je. Keď dieťa vyrastá, ma okolo seba veľa ľudí, ktorí majú jasnú predstavu, čo by sa malo dieťa naučiť, ako by sa malo správať, čo by malo robiť. Pre deti je však veľmi dôležité aby ich obklopovali aj ľudia, ktorí sa pýtajú ako dieťa vníma svet a čo ho zaujíma. Nemáme jasnú predstavu ako má dieťa vyzerat', a tak objavujeme jedinečnosť každého z nich. Deti tak nachádzajú svoju cestu a nás teší, že môžeme byť v tomto období pri nich.

Aké deti pri svojej práci stretávate najčastejšie?

Bežné deti a mládež hlavne z Petržalky. Prichádzajú z rôznych prostredia a sú v rôznych životných situáciách. Stretávame sa aj

s mladými ľuďmi, ktorí sa snažia na seba upozorniť správaním, ktoré môže byť vnímané ako zlé, prípadne až trestné. Často však ide o nenaplnenie základných, no pre dospelujúceho človeka tak veľmi dôležitých potrieb, ako je napríklad potreba byť vypočutý.

S akými túžbami či problémami sa u detí či mladých stretávate?

Deti a mladí ľudia prichádzajú s potrebami prislúchajúcimi ich veku. Väčšinou súvisia so socializáciou, teda potrebou niekam patriť, byť súčasťou niečoho, získať rešpekt, uznanie a prijatie. Prichádzajú za nami aj s témami ako škola, partnerské a rodinné problémy, brigáda alebo práca, šport, organizácia voľného času a samozrejme aj s otázkami experimentovania vo viacerých smeroch.

Pýtajú sa nás to, čo by sa bežne doma rodičov nedokazali opýtať. Taktiež zvyknú experimentovať vo svojom správaní, ktorému je občas potrebné dať aj mantinely.

Poskytujete aj poradenstvo pre rodičov v oblasti výchovy. Chodia za vami rodičia často? Nepovažujú žiadosť o radu ako zlyhanie?

Našou hlavnou cieľovou skupinou sú stále deti a mladí ľudia. Postupne sme sa však viacerými aktivitami otvorili aj komunite, rodinám s malými deťmi alebo rodičom, ktorí potrebujú pomoc pri výchove. Na príchod dieťaťa sa dnes často rodičia veľmi zodpovedne pripravujú, vyhľadávajú informácie, rozhodujú sa ako budú viesť svoje dieťa prvé obdobie jeho života. Človek, ktorý očakáva prvé dieťa môže byť neznalý, je to

KASPIAN POMÁHA DEŤOM V ULICIACH PETRŽALKY. MLADÍ CHCÚ BYŤ VYPOČUTÍ

Občianske združenie KASPIAN v tomto roku oslavuje štvrtstoročnicu existencie v Petržalke. Svoju činnosť zameriava hlavne na napĺňanie potrieb detí a mladých ľudí vo veku do 23 rokov, ktorí svoj voľný čas väčšinou trávia v uliciach našej mestskej časti. Časť z nich pochádza z málo podnetného či rizikového prostredia, respektíve sa nachádzajú v náročnej životnej situácii. Viac priblížil v rozhovore sociálny terénny pracovník KASPIAN-u Michal Berta.

všeobecne akceptovateľné, preto aj nemá taký problém pýtať sa na názory iných. Diet'atko sa narodí a potom sa „nejako zrazu stane“ to, že je v puberte.

Na pubertu vlastného diet'at'a sa už pripravuje málokto, aj preto nás tak zaskočí to, že diet'a sa nám mení pred očami a často nerozumieme, prečo reaguje ako reaguje, je pre nás vzdialený jeho životný štýl, nechápeme jeho priority, sme nešťastní z jeho rozhodnutí. Áno, vtedy je pre nás asi ťažšie pýtať si radu, možno máme pocit, že sme nezávládli niečo, čo sme mali. Je to veľká škoda, lebo často stačí len pomôcť s komunikáciou a mnoho problémov sa vyrieši. Práve preto sme sa otvorili aj poradenstvu a konzultáciám pre rodičov. Okrem toho, my v KASPIAN-e pracujeme aj s témami ako je experimentovanie s návykovými látkami alebo iné rizikové správanie, takže sme schopní pomôcť aj v týchto témach.

ROZHOVOR V združení pracujú najmä mladí ľudia. Prečo?

V KASPIAN-e sme ľudia v rôznom veku, zväčša mladí, ale nie len tí. Pre mladých ľudí je často hlavne na začiatku

ľahšie otvoriť sa človeku, kto je im vekovo bližšie, majú pocit, že niekto vo veku ich rodičov, dokonca starší im nebude rozumieť, bude ich súdiť a nebude ich rešpektovať. Nemyslíme si, že vek je taký dôležitý. Zásadný je partnerský prístup a prijatie. Miesto u nás majú aj skúsené maminy, ktoré prinášajú do práce iný rozmer prijatia a cenné skúsenosti. V krajinách s dlhšou tradíciou našej práce sú súčasťou tímu často aj pracovníci nad 50 rokov. To ale súvisí aj s lepším sociálnym statusom a finančným ocenením týchto expertov.

Veľa učíte hrou. Popíšete nám nejakú z nich?

Radšej by sme povedali, že učíme prostredníctvom reálnych situácií. Deti a mládež majú možnosť sa zúčastniť rôznych projektov v rámci ich organizácie a realizácie samotnej. Príkladom sú športové súťaže Scoot Jam a BSL Jam, kedysi Concrete Jungle Jam. Z tohto pohľadu je dôležitý

FOTO: OZ Kaspian

FOTO: OZ Kaspian

proces príprav týchto aktivít. Deti a mládež si v rámci organizačného tímu majú možnosť osvojiť nové zručnosti, rozvíjať ich a taktiež nadobudnúť skúsenosti, ktoré môžu uplatniť vo svojom osobnom alebo pracovnom živote. Mladí ľudia tak získavajú priestor pre učenie a taktiež majú možnosť reálne meniť veci okolo seba.

Aký je najsilnejší príbeh z pôsobenia v združení? Pamätáte si nejaký?

Neradi uvádzame konkrétne príbehy, pretože by sa v nich mohli deti a mládež jednoducho identifikovať. Bolo by to aj proti princípom našich služieb. Pre nás a pre budovanie vzťahu dôvery je dôležité zachovať anonymitu.

Radi však spomenieme skupinu, ktorá pomohla pri záchrane zdravia a života rovesníkov, ktorí to pri experimentovaní s návykovými látkami prehrali. Deti a mládež, s ktorými pracujeme, boli v takejto krízovej situácii schopné správne reagovať na základe informácií, ktoré sme im predali. Tešia nás príbehy s dobrým koncom, kedy mladý človek od experimentovania s drogami v útlom veku upustil. Ani to sa však nezaobišlo bez následkov, ako je napríklad poškodenie vzťahu či zdravia.

Aká je dnešná generácia mladých rodičov a aká je dnešná generácia detí?

Všetkým rodičom v minulosti a aj dnes záleží na tom, aby pre svoje deti robili to najlepšie, čo vedia. Niekedy to môže sklznúť do extrému, že svoje deti chránia pred neúspechom, neumožnia im získať takúto skúsenosť, alebo naopak ich extrémne trestajú za neúspech. Neúspech pritom nemusí byť zlý. Väčšinou je príležitosťou pre to, aby sa diet'a niečo nové naučilo.

Určite najväčšia a hlavná zmena, ktorá ovplyvňuje veľa ďalších oblastí je vyrastanie detí s technológiami. Generácia rodičov ich začala využívať všeobecne vo vyššom veku v porovnaní s ich deťmi dnes. Pre aktuálnu generáciu detí a mladých ľudí je to úplná súčasť ich životov, spája ich so svetom, formuje ich vnímanie samých seba. Aj my sa snažíme tento svet pochopiť, čo využívame v práci.

Internet a jeho možnosti vytvárajú novú realitu, nový priestor pre bytie. V tomto priestore však často absentuje prítomnosť dospelých osoby. Snažíme sa s „deckami“ nájsť medzi týmito ich dvoma svetmi balans. Kvalitné zážitky a vzťahy v reálnom, fyzickom svete majú aj v generácii dnešných mladých najvyššiu hodnotu.

Oslavujete 25. výročie. Akým prerodom združenie za tie roky prešlo?

KASPIAN vznikol prirodzene, stretnutím nadšenej skupiny dobrovoľníkov z potreby kontroly detí tráviacich svoj voľný čas na uliciach Petržalky 90-tych rokov. Prirodzene rástol a dnes je stabilnou akreditovanou organizáciou, pre naše služby máme priestory na Furdekovej ulici, spolupracujeme na viacerých dlhodobých projektoch. Zažili sme aj ťažšie obdobia, ale v konečnom dôsledku sme sa neustále hýbali smerom dopredu a deje sa to tak naďalej. Naša vízia a základné služby sa nemenia, len ju postupne naplňame aj novými obsahmi šitými na mieru konkrétnym deťom. Klub je otvorený celý rok a takisto sme v uliciach mesta celý rok a to je to, čo sa nemení už 25 rokov. Na druhej strane hľadáme nové cesty ako osloviť tých, ktorí by naše služby mohli potrebovať, lebo chceme našu prácu robiť ešte kvalitnejšie.

Učíte deti aj o extrémizme či radikalizme. Z akého dôvodu a ako tieto kontroverzie deti prijímajú?

Ako sme už v rozhovore párkrát spomenuli, deti a mládež majú svoje potreby a medzi ne patrí aj potrebanie niekam patriť, byť rešpektovaný alebo niečo dokázať. Taktiež medzi ne radíme rôzne záujmy. Okrem športu, tanca, zberateľstva to môže byť aj záujem o históriu, uniformy či zbrane. Na tom nie je nič zlé, ak sa s tým pracuje náležitým spôsobom (záujmové krúžky, návštevy múzeí, štúdium kvalitnej literatúry alebo diskusie). Pre nedostupnosť kvalitných podkladov sa môžu dostať, rešpektíve môžu byť oslovení skupinami, ktoré uspokojujú tieto potreby, no v rámci toho tiež šíria

Organizačný tím OZ Kaspian | FOTO: OZ Kaspian

extrémistické ideológie, skreslené až klamlivé informácie a atraktívne témy, na ktoré podľa nich jestvujú jednoduché, no radikálne riešenia zložitých spoločenských problémov. Na to všetko reaguje aj mladý človek. Práve preto sa snažíme vytvárať širokú ponuku aktivít, ktoré by oslovili mládež, a v komunikácii sme otvorení aj kontroverzným témam. Snažíme sa u mladých ľudí podporiť rozvoj kritického myslenia, prácu so zdrojmi, a tým podporiť vyhodnocovanie informácií, s ktorými sa môžu stretnúť aj na sociálnych sieťach, ktoré aktívne používajú.

Organizujete aj rôzne komunitné podujatia. Aké sú to a ktoré z nich majú najväčší úspech?

Už dlhé roky organizujeme rôzne podujatia pre viaceré komunity. Predovšetkým pre komunitu z okolia nášho klubu tu je Piknik, Montessori leto, Letná čítareň alebo naopak v zimnom období vencovačka, kedy si človek môže vytvoriť adventný veniec podľa svojich predstáv. Počas roka organizujeme vymenný bazárík oblečenia pre deti a mládež. Pre športových nadšencov máme športový deň, a v skateparku zvykneme spoluorganizovať súťaže a aktivity na zlepšenie areálu.

Tiež hovoríte veľa o nenápadných návykových látkach,

ako je napríklad aj žuvací tabak. Beriete témy priamo z terénu svojej práce? Sledujete, aké veci sú v kruhu mladých aktuálne „IN“?

V našej práci sa snažíme reagovať na aktuálne témy a trendy. Tomu aj prispôbujeme prevenciu, aby sme minimalizovali rizikové správanie alebo jeho následky. Pracujeme teda v zmysle harm reduction. Deťom a mladým ľuďom poskytujeme korektné informácie v rámci danej problematiky, a tým vyvracame viaceré mýty a polopravdy. Nemôžeme rozhodovať za mladého človeka - to rozhodnutie, či užije alebo neužije drogu - je na ňom. My sa snažíme o to, aby mali o daných látkach pravdivé informácie, aby vedeli, aké riziká im hrozia, a ako možno reagovať a pomôcť v kriticknej situácii.

V súvislosti s touto témou spolupracujeme s inštitúciami dôležitými pre deti a mládež, čo sú najmä školy. Pre potreby prevencie sme prispôbili aj workshopy na základných a stredných školách. V triedach diskutujeme o drogách, ich účinkoch a dopade na mladý organizmus človeka. Taktiež odpočúvame čo nerobiť alebo čomu sa vyhnúť v spojitosti s užívaním návykovej látky. Súčasťou týchto workshopov je simulácia stavu opitosti vďaka špeciálnym okuliarom a taktiež nácvik stabilizovanej polohy, rešpektíve pomoci

v takomto stave, čo porovnávame s jej realizáciou bez okuliarov a teda bez prítomnosti drogy v organizme. Posilňujeme tím aj prevenciu šikany a nátlaku partie v prípade experimentovania alebo užívania návykovej látky. Na tento program prevencie na školách máme pozitívne ohlasy a pokojne nás môžu v tejto veci kontaktovať aj ďalší školskí psychológovia, pedagógovia alebo osoby, ktoré majú v kompetencii prevenciu na školách.

Ako podľa vás vyzerá ideálny svet detí?

Ideálny svet detí pozostáva z bezpečia, podpory a zároveň slobody, možnosti urobiť chyby, zažiť neúspech alebo naopak dosiahnuť úspech vlastnými silami. Svet plný výziev a konfliktov. Svet bohatý na objavovanie, rozmanitosť a inakosť, kde sa mladí ľudia môžu naučiť novým veciam. Dospelí si často neuvedomujú, čomu všetkému sú deti schopné porozumieť a čo všetko dokážu zvládnuť. Ich vlastné limity aplikujú aj na deti a tým ich ochudobňujú o nové poznatky a skúsenosti. Ideálny svet by mal mať ľudí, ktorí deti vypočujú, pomôžu im nájsť ich cestu a v kritických chvíľach im podajú pomocnú ruku.

Kristína Nemcová

FOTO: Ivana Vrablová

DNI PETRŽALKY NAVŠTÍVILI DESÁTTISÍCE L'UDÍ

FOTO: Ivana Vrablová

FOTO: Ivana Vrablová

FOTO: Ivana Vrablová

FOTO: Ivana Vrablová

FOTO: Ivana Vrablová

FOTO: Ivana Vrablová

BÝVALÁ PETRŽALSKÁ KRONIKÁRKA ANNA KOPŘIVOVÁ: KEĎ SOM V ROKU 1985 VYSTÚPILA Z AUTOBUSU NA DVOROCH IV, ROZPLAKALA SOM SA

Anna Kopřivová sa o Petržalku profesionálne zaujímala takmer 30 rokov ako redaktorka bratislavského Večerníka a neskôr prílohy Bratislava v denníku Pravda, kde bola Petržalka jej doménou. Tvrdí, že našu mestskú časť poznala veľmi dobre. Sledovala komunálnu politiku, nechýbala na žiadnom zastupiteľstve či významnejších udalostiach. Aj preto, že bola istý čas vo Večerníku šéfkou oddelenia sťažností, ju zaujímali najmä ľudia. S mnohými sa zblížila, no boli aj takí, ktorí ju pre uverejnenú kritiku radi nemali a dali to najavo.

Ako ste si našli cestu k písaniu petržalskej kroniky?

Ako novinárka som celkom logicky prišla do kontaktu s viacerými pracovníkmi miestneho úradu v Petržalke, medzi nimi aj s pani Podmajerskou, bývalou tlačovou tajomníčkou starostu. Spolupracovali sme spolu roky a náš vzťah bol veľmi korektný, hoci naše názory na niektoré veci sa prirodzene líšili. Práve ona ma oslovila s tým, aby som viedla kroniku mestskej časti.

ROZHOVOR

V čom spočívala vaša práca?

Vtedy som netušila do čoho idem, ale nové výzvy som rada prijímala. Hľadala som informácie na internete, nádejala som sa, že jestvujú nejaké pravidlá. Ale nič! Pozrela som si tam preto aspoň pár kroník, aby som sa inšpirovala. Pochopila som, že od kronikára sa očakáva čosi celkom iné ako od novinára. Nestačí si všimáť len zaujímavosti a veci, v ktorých mestská časť vyniká, prípadne to,

čo je hodné kritiky. Kronika musí zaznamenávať najmä vývoj, posun, novinky ovplyvňujúce život ľudí. Je dobré, keď sa v nej objavja mená. Pre mňa to znamenalo byť všade, kde sa čosi deje a zväžiť, akú to má historickú hodnotu. Dnes viem, že som aj šliapla vedľa súc si vedomá toho, že kroniku bude sledovať starosta alebo iní členovia samosprávy. Tento pomyselný tlak ma už vtedy dost' deptal, hoci za mnou nikdy nik neprišiel, aby ma upozornil, že by v kronike malo byť to či ono.

Aké vlastnosti by mal mať kronikár?

Musí byť oddaný svojej práci, musí jej venovať veľa času, predovšetkým však musí milovať svoje pôsobisko. Tak je to aj so mnou. Neskromne hovorím, že by som Petržalku nevymenila za nič. Pritom viem porovnávať, pretože detstvo som prežila na českom Ašsku, kam sa doteraz vraciam, mladosť v Košiciach a čiastočne v Prahe, no a dospelosť a dnes už

aj seniorsky vek trávim v Petržalke. Doma som naozaj ale iba tu.

Ako dlho tu žijete?

Od roku 1985, to je 37 rokov.

Zmenila sa Petržalka za ten čas v niečom?

Určite a k lepšiemu. V Košiciach sme bývali na 30-ročnom sídlisku s množstvom stromov, zelene, pod oknami sme mali detské ihrisko, z druhej strany trhovisko a obchodný dom, blízko boli jasle, materská i základná škola. Keď som 1. októbra 1985 vystúpila z autobusu č. 47 na Dvoroch IV, kde bývame, rozplakala som sa. Žiadne stromy, žiadne trávniky, namiesto chodníkov viedli ku vchodu nášho domu dosky. Hrôza! Do obchodu s potravinami sme to mali dve autobusové zastávky, do materskej školy šesť, do roboty sme s mužom cestovali za Dunaj. Keď sme si chceli kúpiť ponožky či topánky, museli sme ísť „do mesta“ – do centra Bratislavy. S kultúrou to bolo rovnaké. Dnes máme všetko po ruke, Petržalke

naozaj nič nechýba, vrátane nádhornej prírody. Je priateľská ku všetkým generáciám. Prirovnanie ku „králikárňam“ nie je na mieste.

Roky mnohí ľudia vnímali výzor aj atmosféru Petržalky veľmi negatívne. Je to dnes iné?

Samozrejme, že je to iné a potvrdia vám to najmä tí, čo sa tu narodili. Spôsobili to už spomínané zmeny. Máme tu nemocnicu, školy, obchodné domy, služby, trhoviská, možnosť vyžiť sa kultúrne aj športovo bez ohľadu na vek. Prvenstvo v distribúcii drog je už dávno minulosťou. Máme nádhorne udržiavané verejné priestranstvá, najmä v poslednom období, opravujú sa chodníky, stavajú cyklotrasy. Chýbajú nám parkoviská, ale to všade! Pri budovaní slovenských miest sa nerátalo s tým, že v jednej domácnosti budú aj tri autá... Koncom roka 2013 sa v Petržalke uskutočnil výskum verejnej mienky, ktorý oslovil 1001 ľudí od 18 do 80 rokov trvalo k pobytu prihlásených v tejto mestskej časti. Úplne alebo skôr spokojných s bývaním v Petr-

Bývalá kronikárka Petržalky, Anna Kopřivová | FOTO: Ivana Vrabľová

žalke bolo 94%, pričom viac ako 80% tu plánovalo aj ostat'. Treba k tomu niečo dodať?

Spomeniete si na významnejšie udalosti, ktoré sa udiali počas vášho pôsobenia na poste petržalskej kronikárky?

Rada spomínam na všetko, čo z Petržalky urobilo hodnotné miesto a vďaka čomu už nie je potrebné chodiť na druhý breh Dunaja. Napríklad vianočné trhy, krytá plaváreň, prvé špecializované plavecké stredisko pre deti od 6 mesiacov do 8 rokov, krytý zimný štadión, bowlingové centrum. Petržalka vyhlásila súťaž o najkrajšiu predzáhradku, v dôsledku čoho sa z viacerých plôch prevažne pred panelákmi stali doslova botanické záhrady. V kronike som v decembri 2013 zaznamenala rozlúčku stoviek Puďí so Starým mostom, ktorý sa zbúral a postavil nanovo v súvislosti s nasledovným budovaním električkovej trate v Petržalke. S menším nadšením som už spomenula udalosť zo 6. júla 2012 – vodohos-

Dnes viem, že som aj šliapla vedľa súc si vedomá toho, že kroniku bude sledovať starosta alebo iní členovia samosprávy.

podárske meracie zariadenia zaznamenali v histórii najvyššiu hladinu Dunaja - 10 034 cm a tiež najvyšší prietok vody – 10 540 kubíkov za sekundu. Len vďaka už postavenej protipovodňovej hrádzi sa v Petržalke voda dostala „iba“ na záplavové územia (po Viedenskej ceste v Sade J. Kráľa) vrátane studni vodárenskej spoločnosti v Pečnianskom lese. O rok neskôr bola situácia opačná – suché trávniky a zvädnuté záhony v dôsledku nedostatku vody, všeobecný zákaz zakladania ohňov, výstrahy pre extrémne, takmer 40-stupňové horúčavy. Termín globálne otepľovanie sa vtedy ešte nesklonoval tak často ako teraz. Rozruch v tom čase vyvolal úmysel vlády SR pod vedením premiéra Roberta Fica vybudovať novú trasu ropovodu spájajúceho Bratislavu s rakúskym Schwechatom pod slovenskou metropolou bez toho, aby sa k zámeru vyjadrili orgány samospráv. Našťastie z toho zišlo. Bola som svedkom zániku Matadorky, otvorenia prvého oploteného výbehu pre psy, aj sprístupnenia Vojenského cintorína vojakov 1. svetovej vojny a susediaceho bunkra, ktorému sa venuje môj večerníckarský kolega fotoreportér Míro Košířer. Menej slávne pre mňa už bolo pripomenutie si prvého výročia soci-

Zo Starého mostu ostali len piliere, po novom dnes jazdia električky a cyklisti, časť je vyhradená chodcom. | FOTO: Archív M.Č. Petržalka

Storočná voda zaplavila v roku 2012 petržalské nábřežie Dunaja až po Viedenskú cestu. | FOTO: Archív M.Č. Petržalka

álnej výdajne v Petržalke v auguste 2012, na ktorú sa obracali najmä rodiny s deťmi. Ale aj to, žiaľ, patrí k histórii Petržalky

V kronike sú aj veci, s ktorými som sa dodnes nestotožnila. Za obrovskú chybu považujem to, že miestna samospráva doslova vyhnala z Petržalky Divadlo LUDUS, v ktorom vyrástli skvelí herci. S tisícami fanúšikov petržalskej Artmedie žiaľim aj za futbalovým štadiónom a skvelým futbalom, ale aj ďalšími športoviskami, ktoré zmizli z mapy mestskej časti. Verím, že tí, čo to dopustili, si dnes spytujú svedomie.

Čo by ste poradili tým, čo sa písaniu kroniky venujú či budú venovať?

Ani nie tak tým čo ju vedú, skôr tým čo rozhodujú o jej jestvovaní – lebo nie všade je to samozrejmosť! Kronika, v ktorej sú aj moje zápisy, zachytáva vyše 10-ročné obdobie, počas ktorého v Petržalke pôsobili dvaja starostovia (Vladimír Bajan a Milan Ftáčnik). Zápis v nej sú však od šiestich Puďí, čo nie je dobré! Kronikárom by nemal byť niekto z úradu, ale osoba nezávislá a s prirodzeným talentom vidieť, hodnotiť a zachytávať to najdôležitejšie, čo sa udeje.

Kristína Nemcová

HLASUJTE ZA OSOBNOSŤ PETRŽALKY 2022 V CENE VEREJNOSTI

Z 12 nominovaných osobností Petržalky, ktoré odborná porota poslala do hlasovania o Cenu verejnosti v roku 2022, môžete aj vy podporiť jednu z nich. SMS hlasovanie je bezplatné a piatich z vás radi odmeníme malými darčekom a pozvánkami na septembrový galavečer pre dve osoby.

KULTÚRA A ROZVOJ SPOLOČENSKÉHO ŽIVOTA

**Tomáš Fabor | tvorca Pudového orchestra
jednoduchej zábavy pre obyvateľov**

Skupina LOJZO už 40 rokov plní dôležité miesto v kultúre našej krajiny a doteraz odohrala bezmála 3000 koncertov na štyroch kontinentoch. Málokto však vie, že vznikla práve v Petržalke, a preto má v repertoári desiatky skladieb o najväčšom sídlisku i živote v Bratislave. Jedným zo zakladajúcich členov je aj Tomáš Fabor, ktorý od roku 2007 pôsobí ako manažér skupiny. Pod jeho vedením v našom Dome kultúry Zrúkadlový háj, kde má skupina domovskú základňu, organizuje partia skvelých ľudí podujatia ako Teplákový bál, Petržalská baretka, Mikuláš pre deti a mnohé ďalšie.

**Mária Pinčíková | rozprávačka príbehov
nielen z petržalského sídliska**

Mária Pinčíková je známa režisérka a fotografka. Jej filmy boli ocenené na viacerých zahraničných a domácich festivaloch. Ten z roku 2021 s názvom Na značky! si vyslúžil aj nomináciu Nadácie Tatra Banky. Jej tvorba vychádza z veľkej časti práve z najväčšieho slovenského sídliska, na ktorom vyrastala. Momentálne pripravuje film s prírodným názvom Sídliskami, ktorého dej sa bude vo väčšine odohrávať práve v našej Petržalke.

Jozef Pöstényi | vzor nielen pre petržalskú mládež

Don Jozef Pöstényi stál pri zrode a rozvoji Saleziánskeho mládežníckeho strediska Mamatyova, ktoré v roku 2022 slávi už 25. výročie vzniku. Vďaka nie malému úsiliu, trpezlivej a obetavej práci jeho i ostatných kolegov zohralo toto miesto dôležitú úlohu v životoch množstva mladých Petržalčanov. Ich svedectvá sú zachytené aj v knihe kňaza Mariána Husára Ostatné domaľuje Boh, ktorú v roku 2009 vydalo Vydavateľstvo Don Bosco. Jozef Pöstényi však stále zostáva mladý duchom

a rád sa zapája do spoločenského života v našej samospráve.

SOCIÁLNA PRÁCA A OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

**Eva Baďuriková | ochrankyňa zdravia
v boji so zákernou chorobou**

V Petržalke žije so svojou rodinou už 38 rokov. V oblasti zdravotníctva pracuje 42 rokov, počas ktorých sa vypracovala od sestry až po námestníčku pre ošetrovateľstvo. V súčasnosti zastáva pozíciu vedúcej sestry na Klinike klinickej onkológie v Národnom onkologickom ústave v Bratislave. V špecializovanej nemocnici pracuje už 25 rokov. Celý profesijný život ju sprevádza potreba pomáhať ľudom a túžba neustále vzdelávať seba aj ostatných. Svoju prívetivosť, odhodlanosť, kreativitu či komunikačné a koordináčne zručnosti naplno uplatňuje aj pri organizovaní odborných podujatí ako predsedníčka sekcie sestier pracujúcich v onkológii. V roku 2021 získala ocenenie Biele srdce v kategórii sestra - manažér na republikovej úrovni a na svojom konte má i viacero odborných publikácií.

Eudovít Divinec | ochrana nového života

Doktor Eudovít Divinec pôsobil v rokoch 1980 až 2018 ako primár Neonatologickej kliniky M. Rusnáka. Na začiatku kariéry na Bezručovej ulici, po otvorení nemocnice na Antolskej práve u nás v Petržalke. Jeho rukami prešlo viac ako 100-tisíc novorodencov, o ktorých sa s láskou vždy staral. Počas svojej profesionálnej kariéry prednášal medikom priamo na klinike, vyučoval mladých lekárov na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a tiež edukoval mladé mamičky a oteckov v agende starostlivosti o novorodencov. Popri náročnej práci sa počas celého života venoval aj svojej vášni – karate. Aktuálne pôsobí ako technický riaditeľ Slovenskej federácie karate a ako medzinárodný inštruktor okinawského karate a kobudo. Doktor Divinec i na dôchodku pomáha oddeleniu nemocnice, v ktorom strávil väčšinu svojho života.

Jana Mareková | ochrankyňa mentálneho zdravia

Petržalčanka Jana Mareková je zástupkyňou občianskeho združenia Impulz, ktoré dlhodobo pôsobí v Petržalke na Turnianskej ulici a zameriava sa na pomoc ľudom s mentálnym postihnutím. S klientmi Impulzu sa zapája do rôznych projektov, pripravuje výstavy a pracuje s nimi v chránenej dielni, kde spoločne vyrábajú rôzne užitočné predmety. Spolupracuje aj s Kultúrnymi zariadeniami Petržalky na výstave To, čo nás spája, ktorá prepája ľudí s mentálnym znevýhodnením so základnými školami. Pre svojich klientov vytvára podporujúci, útulný a podnetný priestor pre zážitkové učenie, rozvoj tvorivosti a pracovné uplatnenie. Súčasťou jej poslania je tiež snaha o premostenie sveta ľudí s mentálnym znevýhodnením so svetom väčšinovej zdravej spoločnosti.

ŠPORT A ROZVOJ AKTÍVNEHO ŽIVOTNÉHO ŠTÝLU

**Miroslav Cisár | riaditeľ školy so srdcom
karatistu**

Miroslav Cisár je srdcom aktívny Petržalčan, ktorý pôsobí ako riaditeľ Základnej školy Tupolevova v Petržalke. Je členom Výkonného výboru Slovenského zväzu karate, štatutár a hlavný tréner Športovej školy karate Bratislava. Vychoval viacerých medailistov z európskych a svetových šampionátov a dennodenne zabezpečuje chod najväčšieho a najúspešnejšieho karate klubu v Petržalke. Ako riaditeľ verejnej základnej školy dlhodobo a systematicky poskytuje zázemie pre športové kluby, folklórno-tanečný súbor Hájenka či pre členov ZUŠ Art Pegas a mnohé ďalšie organizácie, čím nielen Petržalčanom dáva naozaj široký priestor na realizáciu ich voľnočasových aktivít.

**Gabriela Hochschornerová | trénerka
slalomárov a milovníčka divokej vody**

Gabriela Hochschornerová aktívny športový život strávila aj u nás v Petržalke, keďže jej od časov vysokej školy učaroval Dunaj. S kanoisti-

kou začínala v univerzitnom vodáckom klube, kde sa zoznámila so svojím manželom Petrom Hochschornerom. Spolu vychovali vrcholových vodných slalomárov Petra a Pavla. Z reprezentácie Československa plynulo prešla do trénerskej činnosti vo vodnom slalome, rýchlostnej kanoistike a raftingu. Na vode i mimo nej vychovala desiatky majstrov sveta v rôznych disciplínach. Aj dnes, vo svojom dôchodkovom veku, brázdí Dunaj so skupinou nádejných vodných slalomárov vo veku 8 až 11 rokov.

Marián Kukumberg | hádzanár a reprezentant športu na svetovej úrovni

Bývalý výborný hráč Červenej hviezdy Bratislava je dvojnásobným Majstrom Československa a jeho juniorským reprezentantom. Je čestným členom Slovenského olympijského a športového výboru aj držiteľom Zlatého odznaku Slovenského olympijského výboru. Bývalý riaditeľ Športového centra polície aktuálne pôsobí ako prezident Slovenského združenia telesnej kultúry. Pod jeho vedením športovci zo Športového centra polície a Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR vybojovali historicky najviac olympijských, svetových a európskych medailí pre našu krajinu.

VZDELÁVANIE A ROZVOJ KRITICKÉHO MYSLENIA

Mária Králiková | priekopníčka diversity, inklúzie a technológií vo vzdelávaní

Mária Králiková donedávna pôsobila ako riaditeľka Materskej školy IPjušinova v Petržalke a vychovala tak niekoľko generácií našich detí.

Vďaka jej práci si naša verejná materská škola získala priazeň a pozornosť laickej aj odbornej verejnosti z celého Slovenska i zahraničia. Bola súčasťou pracovnej skupiny v rámci projektu UNESCO, participovala na vzniku prelomovej série publikácií Škôlka hrou a vo svojej materskej škole budovala zázemie pre deti s poruchami autistického spektra vrátane potrebných inovatívnych technológií. Svoj kolektív viedla k zmysluplnému využívaniu digitálnych prvkov výučby v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a svoje poznatky aj skúsenosti vždy rada a ochotne šírila ďalej. Práca sa pre ňu stala doslova poslaním, čo bolo a stále je vidieť a cítiť v každom kúte našej materskej školy.

Janette Motlová | bojovníčka za práva národnostných menšín

Petržalčanka Janette Motlová vedie Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie.

V minulosti pôsobila na Úrade splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity.

V roku 2007 založila Rómsky inštitút a venovala sa rozvoju detí a mládeže. Za svoje blogy získala Novinársku cenu, v roku 2015 ocenenie Gipsy Spirit

a ocenenie MOST za dlhodobý prínos v oblasti práce s mládežou. V roku 2017 jej Nadácia Orange udelila ocenenie za prínos v oblasti budovania občianskej spoločnosti a v roku 2018 bola vyhlásená za víťazku súťaže Lektor roka 2017. Je autorkou viacerých publikácií, metodík a inovatívnych prístupov v práci s ohrozenými skupinami aj románu Cigánka. Založila neziskovú organizáciu EDUMA, vytvorila koncept Živých kníh a pracuje s deťmi v náhradných rodinách.

Hana Závodná | riaditeľka školy a aktivistka vo vzdelávaní

Hana Závodná je riaditeľkou Základnej školy Dudova v Petržalke. Je veľmi aktívna vo svojej práci, obľúbená a všetkým veľmi nápomocná. Zapája sa do mnohých projektov pre svojich žiakov i kolegov, je k nim ľudská, vždy vypočuje druhých, vie pomôcť aj pochváliť, no keď treba i pokarhať. Veľakrát myslí viac na ostatných ako na seba, čo je vidieť v každom kúte našej vzdelávacej inštitúcie. Aktuálne okrem iného vynakladá veľkú snahu na pomoc deťom ukrajinských utečencov a na hľadanie ďalších externých financií pre svoju školu, ktoré následne využíva na mnohé užitočné veci. Napríklad nové materiálno-technické vybavenie alebo výchovno-vzdelávacie pomôcky.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A OCHRANA PRÍRODY

Vzhľadom na nízky počet nominácií v tejto kategórii sa odborná porota rozhodla do hlasovania o Cenu verejnosti nenavrhnúť nikoho. Aj táto kategória však spozná svojho víťaza na slávnostnom podujatí.

**HLASOVAŤ MÔŽETE ONLINE
DO 21. AUGUSTA (VRÁTANE)
NA STRÁNKE
[OSOBNOST.PETRZALKA.SK](https://osobnost.petrzalka.sk)**

PETRŽALKA ŠPORTUJE

TO NAJZAUJÍMAVEJŠIE ZO SVETA TUNAJŠIEHO ŠPORTU

FUTBALISTI ODŠARTOVALI SEZÓNU S OBMENENÝM KÁDROM

FC Petržalka vstúpila do novej sezóny II. futbalovej ligy s viacerými zmenami vo svojej zostave. V dueloch proti rezerve Slovana Bratislava (17. júl) a nováčikovi z Myjavy (24. júl, obe stretnutia sa skončili po uzávierke vydania) sa v kádri objavilo hneď niekoľko nových mien.

Azda najvýraznejšou posilou je skúsený **Juraj Piroška**. Dlhoročný kapitán Petržalčanov a pamätník majstrovského titulu a triumfu klubu v Slovenskom pohári zo sezóny 2007/08 prichádza do Petržalky po pôsobení v Senici. Klub posilnil aj 3-násobný reprezentant SR a bývalý kapitán slovenskej reprezentačnej 21-ky **Richard Lásik**.

Okrem spomenutej dvojice predstavili Petržalčania postupne na sociálnych sieťach aj ďalšie klubové prírastky – tím doplnili **Roland Gerebenits, Martin Privrel, Dionýz Alex,**

Marek Pittner, Timotej Petrišák, Filip Bobrovský, Filip Tomovič a Tomáš Stašík.

Zmeny sa však v kádri Petržalčanov diali aj v rámci opačného smeru. Tím opustil kapitán **Lukáš Gašparovič**, ktorý okúsi 1. ligu v banskobystrickej Dukle. Z kádra vypadol aj šikovný **Boris Turčák**, ktorý zamieril do Košíc. Z klubu odišiel tiež **Marko Kelemen**, ktorý zamieril po sezóne do prvoligového Ružomberka.

Dôležitou zmenou je tá na trénerskom poste, odchádzajúceho kouča **Mária Auxta** nahradil skúsený lodivod **Ján Haspra mladší**.

Hráčov, ale aj fanúšikov FC dozaista poteší výmena umelého trávniku na hlavnom futbalovom ihrisku, práce by mali byť ukončené počas augusta. Sumou 80 000 EUR prispela aj mestská časť Bratislava-Petržalka, zvyšné prostriedky získal klub v rámci programu Fondu na podporu športu.

FOTO: FC Petržalka

ZMODERNIZOVANÉ ĎALŠIE HOKEJBALOVÉ IHRISKO

FOTO: PHBL.sk

Po športoviskách na Medvedovej a Hrobákovej ulici sa revitalizácie dočkalo aj tretie hokejbalové ihrisko v správe mestskej časti Bratislava-Petržalka. Na **Gessayovej ulici** sa tak nielen hokejbaloví nadšenci môžu tešiť z nových mantinelov, dvojice časomier, upraveného asfaltového povrchu, ale tiež ochranných sietí. Samosprávu vyšla revitalizácia na zhruba **30 000 EUR**.

Mestská časť tentokrát nemusela pristúpiť ku kompletnej

výmene asfaltu, keďže odborníci označili kvalitu jeho väčšej časti za viac než slušnú. V akcii boli opäť aj pracovníci z petržalskej údržby, ktorí sa postarali o potrebné orezy drevín v okolí ihriska tak, aby v prípade búrok či silných vetrov nevyšla investícia a práca mestskej časti navivoč.

Pevne veríme, že si vynovené ihrisko užijú nielen kluby Petržalskej hokejbalovej ligy, ale aj široká verejnosť.

KARATISTI PRIVIEZLI Z CHORVÁTKA TROJICU MEDAILÍ

FOTO: Karate klub ŠŠK Bratislava

Náša mestská časť aj naďalej skvele reprezentuje Karate klub ŠŠK Bratislava. Na svetovom pohári mládeže v chorvátskej Poreči vybojovali jeho zverenci v konkurencii 552 štartujúcich zo 44 krajín jedno zlato a dva bronzy.

V kategórii kata U12 nenašiel premožiteľa **Branislav Bábel** a tretie miesta putovali **Jurajovi Gendešovi** v rovnakej kategórii

i **Romanovi Hrkovi** v kategórii kata U21. Členom ŠŠK k úspechu gratulujeme, rovnako tak aj k nedávnomu zvládnutiu skúšok technickej vyspelosti.

Tie na konci júna úspešne absolvoval aj ďalší karate klub v Petržalke **Seiken Bratislava**. Tešíme sa z rozvoja tohto športu v našej mestskej časti a rovnako tak zo skvelých výsledkov našich družstiev.

Dávid Pavlík

LETNÉ TIPY Z KNIŽNICE

nájdete v on-line katalógu www.kniznicapetrzalka.sk

Radi cez leto oddychujete a načerpávate silu na koniec dovolenkového obdobia a chladnejšie počasie? Máme pre vás tipy na knihy, ktoré zabavia, motivujú a zavedú do iného sveta bez toho, aby ste boli vlastníkom palubného lístka. Odporúčajú knihovníčky z Miestnej knižnice Petržalka Anka a Veronika a Ľudka.

FOTO: Ivana Vrabľová

Lenka Vacvalová: Nájdem odvahu: 770 kilometrov po Ceste hrdinov SNP

Lindeni, 2021

Máte radi výzvy a chcete posunúť svoje limity? Turistická magistrála „Cesta hrdinov SNP“ vedie naprieč celým Slovenskom od Duklianskeho priesmyku po Devín a jej dĺžka je 770 kilometrov. Najdlhšia pešia trasa na Slovensku je zážitok na celý život. V priemere sa zvláda za 25 až 28 dní a ročne na neľahkú cestu vyrazia stovky nadšencov.

Knihy ponúka pútavé a motivačné čítanie o sebadisciplíne a prekonaní prekážok.

Mladá autorka otvorene popisuje osobný príbeh o zdolávaní strachu a nekončiacom hľadaní odvahy. Zažijeme s ňou vyčerpávajúci šestnásť dní plných dažďa, bolesti ale aj nepredstaviteľných zážitkov; náročné chvíle, vnútorný boj a vlastné prekonávanie samej seba; príbehy ľudí, ktorých stretla na svojej ceste. Autorka vydala aj knihu Viac odvahy o behu cez divoké španielske Pyreneje od oceánu k moru.

FOTO: Ivana Vrabľová

Annette Bjergfeldt: Kodanská pieseň piesní

Premedia, 2021

Dánska hudobníčka a maliarka nám ponúka krásny príbeh lásky a očarujúcu generačnú ságu. Plachá maliarka Esther opisuje príbehy troch generácií pod jednou strechou, ktoré sa vinú z petrohradských predmestí až do Kodane a Paríža. Sledujeme osudy rozličných postáv, deda Hanibala, ktorý kúpil dom v Kodani a chcel ho naplniť operou, bohémym duchom a omamnou vášňou. Rovnako jeho ruskej hadej ženy Katinky dcéry Evy. Túžbu po láske a umení zdedia jeho vnučky dvojčičky Esther a Olga, ktoré súperia o post rodinnej umelkyne. Román je vyznaním lásky k životu vo všetkých farbách.

FOTO: Ivana Vrabľová

Michaela Važanová: Posledný ples v Prešporke

Slovart, 2022

Pre milovníkov historickej fikcie tu máme román odohrávajúci sa v Uhorsku za čias vlády Jozefa II. Búrlivé dejiny a záujmy panovníkov sa postupom času odzrkadlili aj na Bratislave. Začítajte sa do smutného príbehu grófa Samuela z panstva Pod lesom, ktorý nečakane prišiel o manželku a novonarodeného syna. Na pozadí josefínskych reforiem sa do životov hrdinov vkrádajú intrigy a klamstvá, ale aj láska a priateľstvo. Ak sa zaujímate o históriu Bratislavy, prečítajte si aj autorkinu druhú knihu Sprisahanie v Prešporke, vďaka ktorej si môžete ľahšie predstaviť, ako mesto vyzeralo v minulosti a porovnať ho so súčasnosťou. **Kristína Nemcová**

KNIŽNÉ TIPY

KNIŽNÉ TIPY

KNIŽNÉ TIPY

INZERCIA

info@easyvet.sk

0903655648

Mánesovo námestie 7

- kvalitné zariadenia
- férové ceny
- príjemné prostredie
- zvierací salón
- kaviareň pre psy

Ordinačná doba:

PO-PI 08:00 - 19:00

SO 09:00 - 14:00

NE 09:00 - 12:00

EasyVet.sk - veterinárna klinika Petržalka

VETERINÁRNA KLINIKA PETRŽALKA
 EasyVet.sk

KONIEC KARIÉRY NEMUSÍ PREDSTAVOVAŤ KONIEC PLNOHODNOTNÉHO ŽIVOTA

SENIORI, PRIHLÁSTE SA NA

UNIVERZITU TRETIEHO VEKU

Univerzitu tretieho veku výstižne charakterizuje motto „Nikdy nie je neskoro začať niečo nové,“. Je to záujmové vzdelávanie starších študentov, teda seniorov. Táto univerzita je pevným podporným a zmysluplným mostom medzi ukončením aktívnej kariéry a prípravou na vyšší vek. Viac o nej rozpráva zamestnankyňa Ekonomickej univerzity v Bratislave a manažérka programu, PaedDr. Janka Chládecká, PhD., MBA.

Ako sme už vyššie spomenuli, toto záujmové vzdelávanie je určené pre seniorov. Sú tam aj iné podmienky, ktoré by mal uchádzať o štúdium na Univerzite tretieho veku splniť?

Každá Univerzita tretieho veku má svoje podmienky na štúdium a pre našu platí vek 55 plus a maturita. Prihlásiť sa môže každý kto má chuť získať nové informácie, skúsenosti, kto chce byť v kolektíve aktívnych ľudí.

Vezmete každého záujemcu o štúdium?

Snažíme sa vyhovieť každému potenciálnemu študentovi. Nie vždy sa to dá, keďže aj keď máme širokú ponuku študijných programov, niekedy je požiadavka taká špecifická, že ju nedokážeme splniť. Je to však veľmi zriedkavé.

Je univerzita vekovo ohraničená?

Univerzita tretieho veku nemá určenú hornú vekovú hranicu. Naš najstarší študent má 89 rokov

a navštevuje počítačový študijný program. Je to veľmi obdivuhodné a pán Pavol je pre všetkých príkladom. Viacero seniorov, ktorí u nás študujú, prekročilo vek 80 rokov.

Prečo je pre seniorov dôležité vzdelávať sa?

Pre seniorov je dôležité mať zmysel života, ktorý im práve Univerzita tretieho veku poskytuje. Potrebujú posilňovať fyzickú a mentálnu kondíciu, oddialiť proces starnutia, skvalitniť život vo vyššom veku, precvičovať mozog a pamäť. To najdôležitejšie je však socializovať sa. Naši seniori narozdiel od denných študentov nemali o online výučbu počas pandémie záujem. Potrebujú prítomnosť druhého, stretnúť sa osobne tvárou v tvár, rozprávať sa. Chcú byť vypočutí a chcú sa podeliť so svojimi skúsenosťami, radosťami i boľistkami. Študenti Univerzity tretieho veku sú aktívni na výučbe a naši prednášajúci si prednášky s nimi nevedia vynachváliť. Niektorí u nás študujú už niekoľko

FOTO: Envato Elements

rokov a naraz vo viacerých študijných programoch.

Ako takéto štúdium prebieha?

Každý študijný program je vystavaný na dva akademické roky. Počas jedného roka seniori absolvujú 14 prednášok, pričom jedna trvá 90 minút. Sedem v zimnom semestri a sedem v letnom semestri. Každý semester končí kolokviom, čo je taká skupinová rozprava, kde si všetci zopakujú obsah študijného programu z určitého obdobia. Seniori sú nielen aktívni, ale aj zodpovední študenti. Pán rektor vždy hovorí, že by si

mladší študenti mali brať z nich príklad.

Kto vyučuje?

Na našej Univerzite tretieho veku vyučujú vysokoškolskí pedagógovia zo všetkých fakúlt Ekonomickej univerzity v Bratislave, externí pedagógovia fakúlt, odborníci z praxe na dané študijné programy a teší nás spolupráca s našimi partnermi, predovšetkým so zamestnancami MČ Bratislava-Petržalka. Musím povedať, že čoraz viac odborníkov a pedagógov nás oslovuje ohľadom spolupráce práve v rámci Univerzity tretieho veku.

Kristína Nemcová

Viac informácií nájdete na ccv.euba.sk/univerzita-tretieho-veku, alebo môžete kontaktovať priamo manažérku projektu pani Janku Chládeckú na e-maile janka.chladecka@euba.sk.

ČO DOBRÉ SA U NÁS UDIALO?

Naša mestská časť sa snaží neustále napredovať, zvelaďovať svoje okolie, načúvať svojim obyvateľom a reagovať tak na aktuálne dianie. Aj počas leta sa stalo množstvo pozitívnych udalostí, opráv či krokov vpred, na ktoré ste nás upozornili vy, obyvatelia.

Na Ševčenkovej ulici bolo v úvode júla slávnostne otvorené legendárne ihrisko, ktoré vďaka finančnej podpore našej samosprávy a šikovným umelcom dostalo úplne nový šat. Okrem open streetball turnaja 2x2 si návštevníci ihriska užili aj bohatý hudobný program.

Farebné ihrisko dopĺňajú lavičky a najnovší prírastok z dielne oddelenia správy verejných priestranstiev – pingpongový stôl. Ďalšie kusy sú už vo výrobe a tak sa Petržalčania majú na čo tešiť

Čoraz krajšie sú aj petržalské verejné detské ihriská. Až 10 z nich sa v tomto roku dočká vytúženej revitalizácie.

Do jej vykonania pokračuje oddelenie správy verejných priestranstiev s priebežnými opravami. Z nového herného prvku sa tak tešia detičky na Lachovej ulici, nové sedenie zas uvítajú ich rodičia na ihrisku na Ševčenkovej.

Pokračujeme aj s opravami chodníkov a komunikácií v našej správe. Kým tie menšie vykonávajú kolegovia z oddelenia správy verejných priestranstiev, pri tých väčších využívame služby externej firmy.

Tak tomu bolo aj v prípade Pankúchovej ulice, kde sa už obyvatelia tešia zo zrekonštruovaných chodníkov.

V Petržalke sme potešili aj cyklistov, a to osadením dvoch nových servisných cyklostanov na opravu alebo údržbu bicyklov.

Prvý vyrobili a osadili jej pracovníci pri pumptracku na Haanovej ulici. Po pozitívnych ohlasoch mestská časť osadila ďalšie – jeden na petržalskej hrádzi pri bufete Bosorka a druhý na Veľkom Draždiaku.

Bezplatný stojan ponúka náradie na opravu bicykla, kompresor na dofúkanie kolies, nabíjačku na telefón či ekologické napájanie cez solárny panel.

Dávid Pavlík

ZBERNÉ NÁDOBY NA ELEKTROODPAD SA VRÁTILI DO PETRŽALKY

Ešte v zime 2020 pribudlo v Petržalke až 15 nových takzvaných červeno-bielych kontajnerov na drobný elektroodpad, batérie a akumulátory.

Dôvodom, prečo sa aj Petržalka

rozhodla zapojiť do projektu, bol najmä záujem poskytnúť občanom ďalšiu službu v oblasti odpadového hospodárstva a zvýšiť tak mieru vytriedenia odpadu.

Ani nie po dvoch mesiacoch od ich osadenia stihli vandali poškodiť prvé kusy. Opakované vyčistenia nakoniec viedli k tomu, že autor projektu, spoločnosť ASEKOL SK, bol nútený z petržalských ulíc všetky kontajnery odstrániť. Na vandalizmus reagujú aj poslanci miestneho zastupiteľstva: „Som šokovaná mierou a intenzitou vandalizmu, ktorého sme v poslednom období v Petržalke svedkami. Spomeniem nové smetné nádoby, ktoré v našej mestskej časti postupne

obmieňame a ktoré stáli nemalé peniaze, ale napríklad aj nádoby na elektroodpad, ktoré tu boli umiestnené s dobrým úmyslom - recyklovať odpad. V prípade dolapenia páchatelov by som sa určite priklonila k exemplárnym trestom,“ hovorí poslankyňa Natália Podhorná.

Medzitým spoločnosť ASEKOL SK pracovala na zintenzívnení ochrany kontajnerov proti vandalizmu a plánom bolo postupne ich všetky do Petržalky vrátiť. Riešenie sa nakoniec našlo. Firma tentokrát spojila sily s neziskovou organizáciou Ekocharita Slovensko Slovensku a pustili sa do ďalšieho pilotného projektu. Koše povestnej farby začali umiestňovať spolu s kontajnermi na textil a knihy.

„Okrem ochrany našej prírody je tiež cieľom pozorovať, či nový typ nádob na monitorovaných stojiskách dokáže odolávať útokom vandalov,“ tvrdí Tatiana Stanová z referátu čistoty a poriadku Miestneho úradu Petržalka, ktorá dodáva, že nádoby budú aj naďalej obsahovať senzory na snímanie naplnenosti pre ich efektívne vyprázdňovanie.

Červeno-biele kontajnery sa aktuálne nachádzajú v štyroch lokalitách: Mánesovo námestie

1, Furdekova 25, Jasovská 33, Gercenova 10 - Spojená škola Svätej Rodiny.

DO ČERVENO-BIELEHO KONTAJNERA MÔŽU OBYVATELIA VHADZOVAŤ:

- mobilné telefóny
- IT zariadenia
- hobby náradie
- kalkulačky
- rádia
- prehrávače
- slúchadlá
- fotoaparáty
- videokamery
- elektrické hudobné nástroje
- kuchynské spotrebiče
- elektronické hračky
- batérie

Mária Halašková

HOVORME MLADÝM O SLOVENSKOM NÁRODNOM POVSTANÍ

Koncom augusta si na Slovensku pripomíname celoslovensky významný sviatok Slovenského národného povstania, kedy naši predkovia, prastarí otcovia a starí otcovia, boli odhodlaní opustiť svoje rodiny a bojovať za princípy demokratického štátu, slobody a zvrchovanosti. Neraz zaplatili tou najvyššou daňou – svojím životom, aby nás oslobodili a dali budúcim generáciám nádej na pokojný život.

MČ Bratislava-Petržalka preto v súvislosti s oslavami SNP na celom Slovensku pripraví bohatý program pre obyvateľov i návštevníkov Petržalky, ktorým vyjadrí vďaku vojnovým veteránom za ich statočnosť. Mladším generáciám odprezentuje historické skutočnosti tejto doby putovnou výstavou „Po druhej svetovej vojne“, o ktorú sa postará občianske združenie Post Bellum.

Kluby vojenskej histórie KVH Carpathia, KVH Golian a Múzeum Petržalského opevnenia zabezpečia autentický zážitok diorámy druhej svetovej vojny výstavou vojenských exponátov, vozidiel, vojenskej techniky, výstroje a výzbroje.

Podujatie sa uskutoční v sobotu 27. augusta so začiatkom od 15:00 hod. na Námestí republiky v Petržalke.

PROGRAM:

- Slávnostné otvorenie podujatia
- Príhovor členov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, vojenských veteránov
- Diskusia s členmi klubov vojenskej histórie
- Vystúpenia petržalských ľudových súborov – Petržalčanka, Petržalská Melódia, Hájenka, Poleno, Ekonóm
- Putovná výstava „Po druhej svetovej vojne“ občianskeho združenia Post Bellum

Návštevníkov čakajú zaujímavé diskusie, výstavy, ukážky vojenských povelov, prezentácie vojenskej techniky, výstroje, výzbroje, vozidiel počas celého podujatia. Nebude chýbať ani stánok MÚ Petržalka, v ktorom sa návštevníci môžu občerstviť chutnými limonádami, cukrovou vatou či popcornom.

Monika Tereková

FOTO: KVH Carpathia

FOTO: KVH Carpathia

RADA PRÁVNÍKA:

DOVOLENKA A JEJ NÁSTRAHY

Cestovanie sa v dnešnej dobe stalo súčasťou životného štýlu a hlavne počas letných mesiacov sa snažíme zabudnúť na každodenné starosti nielen relaxom pri mori. Radi spoznávame nové krajiny, načerpávame energiu, avšak je nevyhnutné myslieť na to, že cestovanie prináša rôzne nepríjemné situácie. Príprava pred dovolenkou síce nezabráni ich vzniku, ale pomôže nám následky týchto udalostí zmierniť alebo v niektorých prípadoch dokonca úplne vylúčiť dopady na náš finančný rozpočet. O téme hovorí právnik JUDr. Jakub Mandelík.

Typickým príkladom prípravy na dovolenku a dnes už zrejme samozrejmosťou je cestovné poistenie. Práve cestovné poistenie nás chráni pred neočakávanými životnými situáciami. Poistnou zmluvou sa poisťovňa zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť bližšie označená v poistnej zmluve. Komerčné poisťovne v súčasnosti ponúkajú rozličné možnosti poistenia a je len na nás, čo konkrétne si chceme poistiť. V súvislosti s dovolenkou prichádza do úvahy poistenie pre prípad zranenia, smrti, hospitalizácie alebo prevozu, môžeme si tiež poistiť náš majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú a poistiť je dokonca možné aj našu majetkovú zodpovednosť za škodu spôsobenú na živote, zdraví alebo na veci inej osoby. Upozorňujeme, že nestačí uzatvoriť poistnú zmluvu, ale dôležité je vedieť čo je jej obsahom, keďže práva a povinnosti zmluvných strán sú bližšie upravené v rôznych všeobecných alebo osobitných poistných podmienkach. Práve tieto dokumenty podrobne upravujú náš poistný vzťah, najmä čo je a nie je predmetom poistného krytia, aké sú naše povinnosti pri nahlasovaní poistnej udalosti, kedy je poisťovňa oprávnená odmietnuť poskytnutie poistného plnenia, aké musia byť splnené podmienky, aby poisťovňa poskytla poistné plnenie a pod. Odporúčame preto čitateľom oboznámiť sa s poistnými podmienkami, aby ste následne neboli nemilo prekvapení, že vaše poistenie nepokrývalo škodovú udalosť alebo ju pokrývalo len čiastočne.

Pri využití motorového vozidla odporúčame vidcom skontrolovať si platnosť povinného zmluvného poistenia zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keďže toto poistenie slúži na kompenzáciu škôd (napr. škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci a pod.), ktorú spôsobia tretej osobe prevádzkou motorového vozidla.

Pobyt v zahraničí vám vie znepříjemniť aj strata alebo odcudzenie dokladov. Ak ste sa ocitli v tejto situácii, vaše prvé kroky by mali viesť na najbližšiu miestnu políciu, kde by ste mali oznámiť túto skutočnosť. Polícia by mala zaevidovať prípad a vydať

vám potvrdenie o strate dokladov. Pred odchodom do zahraničia je vhodné si zabezpečiť fotokópiu údajovej strany pasu alebo občianskeho preukazu, a tiež zistiť, kde sa v krajine vášho pobytu nachádza najbližší zastupiteľský úrad SR a aké majú kontaktné údaje. V prípade, že sa v danej krajine zastupujúci úrad SR nenachádza, môžete využiť aj ktorúkoľvek misiu členskej krajiny EÚ pôsobiacu v danom štáte a požiadať ju o nevyhnutnú pomoc. Tam predložíte potvrdenie o strate alebo odcudzení dokladov a vypíšete žiadosť o vydanie náhradného cestovného dokladu. Náhradný cestovný doklad vám neumožňuje ďalej pokračovať v cestovaní, keďže slúži iba na návrat na Slovensko čo najkratšou cestou a je platný v tých krajinách, cez územie ktorých sa budete vracat.

Pre dovolenkarov určite neželané, ak sa sľubovaná kvalita zájazdu zo strany cestovnej kancelárie rozchádza s realitou. Ak niektorá zo služieb cestovného ruchu nie je poskytnutá v súlade so zmluvou alebo ak nemá vlastnosti, ktoré ste s ohľadom na ponuku a zvyklosti dôvodne očakávali, ste ako cestujúci povinný túto skutočnosť bezodkladne oznámiť cestovnej kancelárii alebo jej poverenému zástupcovi a ste oprávnený žiadať nápravu. Cestovná kancelária je povinná v primeranej lehote vykonať nápravu uvedením služby do súladu so zmluvou alebo s vašim dôvodným očakávaním, ak je to vzhľadom na okolnosti možné a pokiaľ to nespôsobí cestovnej kancelárii neprimerané náklady. Ak by nedošlo zo strany cestovnej kancelárie k náprave, nezabudnite si danú situáciu zaznamenať, aby ste pri návrate z dovolenky vedeli riadne zdôvodniť vaše nároky súvisiace s pokazenou dovolenkou.

Záverom dávame čitateľom do pozornosti, že Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR ponúka slovenským občanom bezplatnú službu Registrácia pred cestou do zahraničia, pričom táto registrácia je založená na dobrovoľnej báze. Cieľom služby je poskytnúť registrovaným osobám dôležité informácie o situácii v krajine, v ktorej sa nachádzajú a v prípade krízovej situácie umožniť lepšiu organizáciu pomoci. Aj táto služba je podľa nášho názoru jednou z možností ako predísť nástrahám dovolenky.

VÍKEND FANTÁZIE 13. 8. - 14. 8. 2022

FOTO: KZP

LETNÁ VLNA FANTÁZIE

Popularita jazera je nespochybniteľná. Celé roky slúži Petržalčanom ako oáza letnej rekreácie, ako náhrada za Senecké jazera, za Zlaté piesky a dokonca v čase pandémie aj ako náhrada za Jadran. Náhrada, ku ktorej je možné prísť z domu pešo, či na bicykli, alebo autobusom. V roku 2020 bola vodná plocha využitá na tvorbu zábavného komunitného podujatia – stavbu plavidiel „od výmyslu sveta“, ktoré si zúčastnení postavili na brehu jazera sami vlastnými silami, alebo si ich už postavili na niečom privezú, prípadne prinesú v rukách. V druhom roku konania dostala súťaž poe- tický názov **LETNÁ VLNA FANTÁZIE** a pritiahla ešte väčšie množstvo záujemcov ako predošlý rok. Aj pre veľký záujem detí a rodín sa podujatie uskutoční aj tento rok. V sobotu 13.8.2022 10:00 až 14:30 prebehne prihlasovanie súťažiacich a stavba plavidiel.

KULTÚRA

V roku 2022 budú súťažiaci rozdelení do týchto kategórií:

Detské kreatívne dielne

Vytvor si vlastné plavidlo – dielničky pre súťaživé detičky s cieľom udržať svoj výtvar čo najdlhšie na vode.

Rekreační moreplavci

Súťažiaci vo veku do 15 rokov bez účasti staršej osoby, alebo účastníci, ktorí sa súťaže zúčastňujú prvý raz v živote.

Vrcholoví moreplavci

Súťažiaci nad 15 rokov, alebo súťažiaci, ktorí sa rozhodli prihlásiť do tejto kategórie.

Ako už mnohí vedia, súťaž prebieha vo voľnom a kreatívnom duchu. Najviac oceňované boli doteraz vždy tie najlepšie nápady a najzábavnejšie príbehy. Okrem plavidla a jeho schopnosti udržať sa nad vodou, ohodnotí porota

vždy aj schopnosť predviesť zábavný príbeh, tanec, alebo aspoň vtipnú situáciu na plavidle, prípadne pod ním, vo vode. Rovnako to bude aj tento rok, v sobotu 13. augusta od 10:00 pri Veľkom Draždiaku.

S Víkendom fantázie súvisia aj pravidelné vychádzky - **PETRŽALSKÉ DÍNOM-DÁ-NOM** – Petržalské nábrežie. Počiatkové miesto stretnutia je pod mostom SNP na petržalskej strane o 16:00 a koniec pri Starom moste. Aj tentoraz vám zaujímavé fakty prinesie sprievodkyňa Eva Čubrliková. Vstup je už tradične voľný.

Nedeľa 14. augusta bude patriť rozprávke. Interaktívne švandenie s Jajou, ktorá Vás unesie na šíre more rovno medzi pirátov a námorníkov! Predstavenie **NÁMORNÍCI VERZUS PIRÁTI** uvidíte o 10:00 v Beach Voley Club Draždiak a o 17:00 na ihrisku Detský svet Petržalka City. V rámci Kultúrneho leta v Petržalke 2022 to bude taktiež zadarmo.

OTVORILI SME HISTORICKY PRVÉ PETRŽALSKÉ INFOCENTRUM!

AKTUÁLNE

V rámci otvorenia Kultúrneho leta v Petržalke sme 1. júla otvorili historicky prvé petržalské turistické informačné centrum, ktoré je lokalizované v priestoroch pokladne pri vstupe do DK Zrkadlový háj.

Návštevníci tu majú možnosť vybrať si z množstva brožúr a máp informujúcich o možnostiach trávenia voľného času, ktoré ponúka Petržalka a jej okolie.

Okrem toho je k dispozícii množstvo doplnkového tovaru, ktorý s Petržalkou súvisí. Sú to tričká s motívom Stromu života, papierové vystrihovačky tohto umeleckého diela, ktoré dnes stojí na Furdekovej ulici, v ponuke sú aj pohľadnice, grafiky s motívmi ôsmych monumentálnych malieb, ktoré sa kedysi nachádzali na bočných fasádach niektorých 12-poschodových

domov, ako aj originálna ilustrovaná mapa - sprievodca po zaujímavých a nepoznaných miestach Petržalky, ktorej dala svoj jedinečný rukopis ilustrátorka Karolína Uherčíková.

Pri slávnostnom otvorení mali návštevníci jedinečnú možnosť absolvovať komentovanú prehliadku po Petržalke na starých škodovkách. V novom Petržalskom infocentre vás radi privítame každý pracovný deň od 9:00 do 14:00, ale tovar si môžete zakúpiť aj v kaviarni, ktorá je vo foyer DK Zrkadlový háj otvorená každý pracovný deň až do 22:00. **KZP**

FOTO: KZP

LETO NA DRAŽBIĀKU

PROGRAM AUGUST

5. 8. PIATOK

16:00 - 18:00

Animácie

18:00 - 19:00

Kúzelná fyzika

Pódium oproti Šutrovke

6. 8. SOBOTA

14:00 - 19:00

Animácie

17:00 - 18:00

Divadlo MaKiLe

Pódium oproti Šutrovke

7. 8. NEDEĽA

13:00 - 16:00

Animácie

16:00 - 17:00

Hulahoop vystúpenie + workshop

Pláž pri bufete Barracuda

12. 8. PIATOK

16:00 - 18:00

Animácie

17:00 - 18:00

Penová show

Pláž pri bufete Šutrovka

17:00 - 19:00

DJ Tusom

13. 8. SOBOTA

10:00 - 22:00

Letná vlna fantázie

- kreatívne plavidlá

- moderuje Tomaggio

14. 8. NEDEĽA

10:00

Rozprávková nedeľa

Beach Volley Club

13:00 - 16:00

Animácie

19. 8. PIATOK

16:00 - 18:00

Animácie

18:00 - 19:00

Klaun Adyno

Pódium oproti Šutrovke

19:00 - 20:00

La3no Cubano

Pódium oproti Šutrovke

20. 8. SOBOTA

14:00 - 19:00

Animácie

17:00 - 18:00

Šašo Maroš - Šašaráda

Pódium oproti Šutrovke

21. 8. NEDEĽA

10:00

Rozprávková nedeľa

Beach Volley Club

13:00 - 16:00

Animácie

16:00 - 17:00

Lietajúca rozprávka

- perníková chalúpka

Pláž pri bufete Barracuda

26. 8. PIATOK

16:00 - 18:00

Animácie

18:00 - 19:00

Sníček Hugo

Pódium oproti Šutrovke

27. 8. SOBOTA

14:00 - 19:00

Animácie

19:00 - 20:00

Ohňová show

Dreamdancers

Pódium oproti Šutrovke

28. 8. NEDEĽA

13:00 - 17:00

Animácie

17:00 - 18:00

Kúzelník Talostan

Pódium oproti Šutrovke

29. 8. PONDELOK

13:00 - 16:00

Animácie

16:00 - 17:00

Bublínový workshop - Mr.Bubble

Pláž pri bufete Barracuda

Zmena programu vyhradená.

Mestská časť
BRATISLAVA-PETRŽALKA

petrzalka.sk/podujatia

PODVODNÍCI PRIŠLI S NOVÝM TRENDOM: SENIORI IM VYHADZUJÚ Z OKNA PENIAZE A CENNOSTI

Na Slovensku sa opäť rozmohol trend okrádania seniorov. Podvodníci sú však tentokrát nátlakovejší a ich taktika je najmä apelovanie na rodinné väzby. O stave seniora či jeho okolí sú dobre informovaní, aj preto je pre nich jednoduchšie staršieho človeka oklamať a dostať sa tak k jeho často celoživotným úsporom. Aj preto je dôležité byť s našimi staršími rodinnými príslušníkmi, známymi či spoluobčanmi v kontakte a podať pomocnú ruku čo i len radou, ak ju potrebujú.

Aj takto môže vyzerat' podvod. V rámci prevencie polícia komunikuje so svojimi občanmi a opisuje skutočné prípady trestných činov, ktoré sa u nás udiali. V texte nižšie nájdete ilustrácie skutočných príbehov, ktoré sa udiali v Bratislavskom kraji, jeden dokonca priamo v Petržalke.

PENIAZE VYHODENÉ Z OKIEN ČI ZAVESENÉ NA KONÁROCH

Bratislavská polícia pravidelne informujú o prípadoch trestnej činnosti, ktorú páchajú najmä na osobách vyššieho veku doposiaľ neznámi páchatelia. Tieto prípady sa vyznačujú viacerými spoločnými znakmi: dochádza k nim využitím telefonického kontaktu prostredníctvom pevnej linky, páchatel' využije dôverčivosť seniora a uvedie ho do omylu využitím rôznych vymyslených legiend, senior prichádza o svoje celoživotné

úspory ich prevodom na bankový účet podvodníka alebo vyhodnotením finančnej hotovosti a cenností z okna.

Za posledné obdobie evidujeme na území Bratislavského kraja už takmer desať skutkov, ktoré sa vyznačujú práve uvedeným spôsobom, tzn. senior cennosti a peniaze vyhodil z okna. V období posledných dňoch sme zaznamenali nasledovné skutky:

87-ročnú seniorku kontaktoval telefonicky neznámy páchatel' ktorý sa predstavil „ako nadporučík Juhás“ a uviedol jej že disponuje informáciou o tom, že ju práve teraz idú vykradnúť neznámi zloději. Seniorka bola najprv nedôverčivá, avšak podvodník odovzdal telefón svojej „kolegyni“, ktorá túto legendu potvrdila a zároveň seniorku uistila že jej chcú pomôcť a preto musí zobrať všetky svoje cennosti, vložiť ich do kabelky a tú následne vyhodit' z okna. To seniorka, ktorú podvodníci uviedli do omylu a využili jej dôverčivosť aj spravila a do koženej kabelky okrem finančnej hotovosti vo výške 4 500 € vložila aj svoje do-

klady, vernostné karty, dioptrické okuliare a fotografie rodinných príslušníkov. Veci následne vyhodila z balkóna bytu na trávnik.

Aj v druhom prípade sa podvodník vydával za príslušníka policajného zboru, tento krát za „policajta Martina“ a kontaktoval rovnako na pevnej linke 77-ročnú Bratislavčanku. Dôverčivú ženu presvedčil o tom že je potrebná jej spolupráca s policajným zborom spočívajúca v tom, že vloží všetky svoje celoživotné úspory do koženej tašky ktorú zavesí na konár na dohodnutom mieste, tašku prídu ukradnúť zloději a policajti ich priamo pri čine zadržia. Žena do dámskej koženej tašky vložila svoje doklady, vernostné karty, preukaz poisťovne, kľúče od bytu finančnú hotovosť 4.470,-€ a tašku zavesila na konár v blízkosti Vlasteneckého námestia v Petržalke. Z miesta sa v zmysle inštrukcii vzdialila a zo

vzdialenosti niekoľkých metrov sledovala ako kabelku vzala z konára neznáma žena, zvesila ju a utiekla. Na miesto však neprišiel ani „policajt Martinec“ ani policajti ktorí by „v rámci akcie zadržali zlodějku“.

Podvodníci však využívajú aj staršie „MODUS OPERANDI“ o čom sa presvedčil aj 94-ročný senior v treťom bratislavskom okrese. Toho telefonicky kontaktoval na pevnej linke podvodník, ktorý mu uviedol že je jeho zať Dušan a potrebuje aby mu senior požičal peniaze na kúpu vozidla zn. Volkswagen. Senior sa v zmysle inštrukcii vybral do pobočky banky, v ktorej zrealizoval bankový prevod na číslo účtu ktoré mu uviedol podvodník. Senior previedol sumu 7.910,-€. Po príchode domov kontaktoval svojho skutočného zaťa a následne zistil že sa stal obeťou podvodu.

Bratislavská krajská polícia v tejto súvislosti dôrazne apeluje na občanov, aby sa o týchto prípadoch rozprávali so svojimi príbuznými – seniormi a osobami vo vyššom veku, a vysvetlili im že ide o podvodné konanie podvodníkov a aby nevyhadzovali svoje úspory a cennosti z okna na ulicu alebo ich nechávali pred dverami do bytov.

Všetky nahlásené prípady mali niekoľko spoločných prvkov, medzi ktoré patrí:

- Obet'ou je senior, osoba vyššieho veku
- Neznámy páchatel' ju kontaktuje telefonicky na pevnú linku
- Predstavuje sa ako policajt, vyšetrovateľ, nadporučík Juhás (alebo iné vymyslené meno) od „dvoch levov“
- Po nadviazaní komunikácie so seniorom/seniorkou uvedenie

legendu o tom, ako sú na ceste na uvedenú adresu zloději, ktorí idú vykradnúť práve jej/jeho byt

- Z dôvodu aby zabránil krádeži, inštruuje seniora aby sústredil

FOTO: Pexels.com

všetky svoje cennosti, zlati, šperky a finančnú hotovosť do igelitového sáčku

- Ten má senior následne vyhodit' von oknom alebo z balkóna, pričom pod balkónom už čaká ďalší policajt ktorý sáčok zoberie a uschová v bezpečí
- Následne so seniorom preruší komunikáciu

Cieľom týchto volaní je iba jediné – získať a vylákať od vás vaše peniaze

Text je prevzatý zo stránky Policia SR - Bratislavský kraj

KTO POMÔŽE SENIOROVI, KTORÝ BY SA MOHOL STAŤ ALEBO SA STANE OBEŤOU TRESTNÉHO ČINU?

Služby informačných kancelárií pre obeť trestných činov nachádzajúcich sa na kontaktných bodoch v každom krajskom meste

sú zamerané na päť cieľových skupín – obeť z radov seniorov, obeť násilných trestných činov, obeť nenávisťných trestných činov a extrémizmu, obeť obchodovania s ľuďmi a obeť z radov mládeže. Ich hlavnou úlohou je poskytnutie základných informácií obetiam trestných činov a prípadné sprostredkovanie poskytovania služieb v troch vybraných oblastiach – sociálne a psychologické poradenstvo, právne usmernenie a podpora.

Informačné kancelárie sú miestom konzultácií a poskytovania informácií, ale zároveň aj priestorom pre sieťovanie a koordináciu asistenčných systémov a inštitúcií. Obetiam trestných činov je na kontaktnom bode k dispozícii koordinátor na regionálnej úrovni a dvaja asistenti koordinátora. Uvedení pracovníci na základe identifikovaných potrieb každého individuálneho prípadu zabezpečia obeť alebo potenciálnej obeť bezproblémový a promptný prístup k základným informáciám.

Ich zoznam a viac informácií nájdete na www.prevenciakriminality.sk.

**Dávid Pavlík,
Kristína Nemcová**

SAD JANKA KRÁĽA A PAMÄTNÍK OBETÍ EXTRÉMIZMU DANIELA TUPÉHO SA DOČKAJÚ OBNOVY

FOTO: Magistrát mesta Bratislava

Petržalský park aj Tyršovo nábrežie prechádza výraznými zmenami. Mesto investuje peniaze do obnovy verejných priestorov, ktoré nielen Petržalčania dobre poznajú a ktoré si zaslúžia pozornosť.

V bratislavskom Sade Janka Kráľa tak už koncom mája pribudlo 164 nových lavičiek a 50 odpadkových košov. „Pôvodné lavičky zo Sadu Janka Kráľa mesto plánuje ešte využiť. Budú zrepasované a umiestnené na vybrané miesta v rámci mestských pozemkov, napríklad do lokalít menej frekventovaných zastávok MHD v okrajových častiach mesta, kde v súčasnosti lavičky chýbajú,“ tvrdí

Dagmar Schmucková, hovorkyňa hlavného mesta.

Okrem toho bol zabezpečený orez drevín a návštevníci sa môžu tešiť zo sprístupnených verejných toaliet, ktoré sa minulý rok taktiež dočkali obnovy. Za spomenutie tiež stojí nové osvetlenie, vďaka ktorému budú večerné prechádzky o čosi bezpečnejšie. „V Sade Janka Kráľa sme vymenili aj všetky svietidlá za nové LED osvetlenie. Zlepšila sa tak

kvalita osvetlenia chodníkov, a tým aj bezpečnosť,“ konštatuje samospráva. Osvetlenie je tiež energeticky menej náročné.

Pamätník Daniela Tupého neostal nepovšimnutý

Meno Daniel Tupý so sebou nesie mrazivý závan následkov extrémizmu, ktorého obeťou sa mladý muž stal vo veku 21 rokov. Na znak toho, že ukrutný čin nebol zabudnutý, sa mesto rozhodlo pre obnovu okolia pamätníka, ktorý po študentovej vražde vytvoril architekt Pavol

Brna. „Projekt rekonštrukcie okolia pamätníka D. Tupého venovaný obetiam extrémizmu je rozdelený na 2 etapy, momentálne sa realizuje prvá etapa, ktorú tvoria búracie práce a odvoz betónov a asfaltu na skládku, sadové úpravy, doplnenie a výmena verejného osvetlenia, nový mobiliár, chodníky a závlaha,“ dodala Schmucková. Vďaka terénnym úpravám a novým chodníkom, ktoré sa zámerne križujú, získa centrálnu umiestnenú pamätník svoju dominantnú pozíciu, ako možno vidieť aj na vizualizácii.

Kristína Nemcová

OMAĽOVÁNKA PRE DETI

